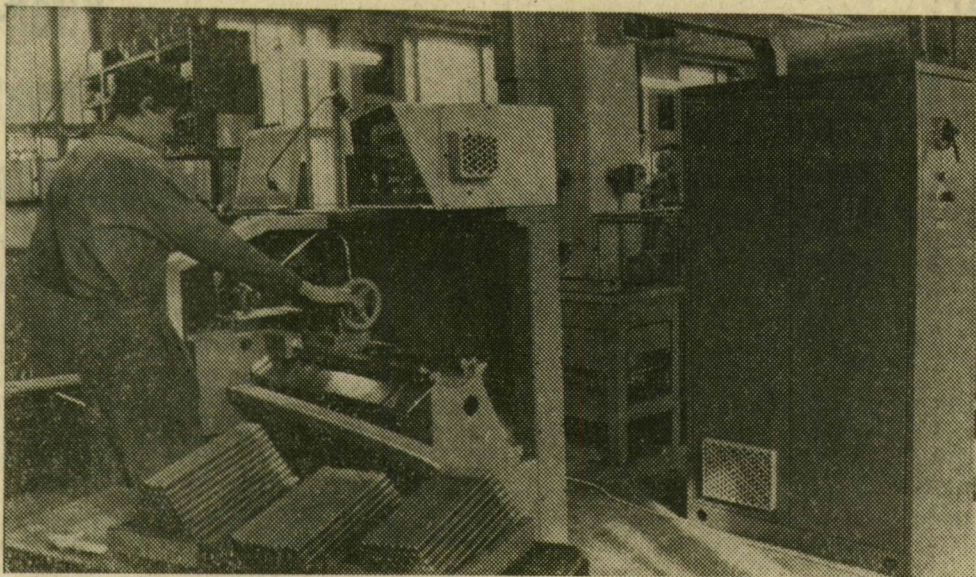

Nagy László felvétele

A Déry Miksa Ipari Szakközépiskola forgácsoló tanműhelyében dolgozik a képen látható EEM 320-as programvezérlésű esztérgagép. Nagy pontosságot igénylő, bonyolult műveletek elvégzésére képes. Alkalmas például autóalkatrészek gyártására is. Az egyszerűbb programokat a diákok írják a géphez, majd a gyakorlatban ki is próbálhatják elméleti munkájuk eredményét

Szabadalom

Szabadalmi oltalmat kapott a Dél-zalai Víz-, Csatornamű és Fürdő Vállalat műszaki kollektívájának a termálvíz-kutak vízkövesedésének megakadályozására kidolgozott eljárása. A vállalat kezelésében levő zalakarosi gyógyfürdő berendezéseit ellátó kút termelőségét 3-4 hetenként kellett cserélni vízkövesedés miatt, a béléscsővet pedig másfél évenként kellett tisztítani. Ennek költségei öt évenként elérték az 50 millió forintot. A vállalat szakemberei olyan eljárást dolgoztak ki, és alkalmazzák, amely megakadályozza a vízkövesedést és lerakódást. Eljárásukat 1983. májustól alkalmazzák, és azóta nem tapasztaltak károsodást.

A vízkövesedés nagyon sok termálkútnál okoz gondot, kezelése pedig nagy költséggel jár. Ezért jelentősége máris túlnőtt Zalakaros határán. Több dunántúli, alföldi vidékről és Európa több országából érdeklődnek az eljárás iránt.

A szabadalom hasznosításával az Alkotó Ifjúság Egyesülés rendelkezik.

KISZ-küldött-értekezlet Üllésen

Nincs könnyű dolga az Üllés-Forráskút nagyközségi KISZ-bizottságának. A két település közötti hat kilométeres távolság éppúgy nehezíti a szervező, irányító munkáját, mint az a tény, hogy a hozzátartozó hat alapszervezet 220 fiatalja a legkülönbözőbb területeken dolgozik. A távolság érzékeltesére emlegetik is tréfásan, könnyebb a fővárosba telefonálni, mint a szomszédba. Komolyabb gondot okoz a közlekedés: délután 5 órakor fordul utoljára az özszekeztetést biztosító busz. Nehéz így közös programokat szervezni a kevéske szabad időre. A fiatalok egy része a forráskúti Haladás Tsz-ben dolgozik, másika Üllésen, az Afésznel, de megtalálhatók a sütőüzemben és a paprikatelepen is. Különbözők gondjaik, célkitűzéseik.

Az üllés-forráskúti KISZ-eseknek jórészt mégis sikerült végrehajtani az 1981-ben, a KISZ X. kongresszusán évében elhatározott feladatokat. Ez derült ki tegnap, csütörtökön délután, a nagyközségi KISZ-bizottság küldöttértekezletén, amelyet az üllési művelődési házban tartottak. A résztvevő 24 küldött elégedett számúlag: 64 fiatalal gyarapodott taglétszámuk, eredményesen patronálták az úttörőket (bár közülük so-

Magánlakás '84

Kiállítás, előadások Újszegeden

Nem lehet közömbös, hogy az építetők versengése, a kivagyiság, az izléstelenség „győz”-e egy-egy utca, vagy városrész arculatának kialakításában, vagy a dinamikus, a környezetbe jól beilleszkedő, a környezethez jól alkalmazkodó épületek megtervezésében. Erőteljesen érdeklődés kíséri napjainkban a magánlakás-építések, s ha hozzáteszünk mindehhez, hogy a közeljövőben felépülő lakások nagyobb hányada magánérdekből valósul meg, kitűnik, hogy egyre nagyobb felelősség hárul az építetőre, a tervezőre, kivitelezőre. Egyre sürgetőbb jelentkezik az az igény, hogy a folyamat minden résztvevője együtt gondolkodjon, közös nyelven beszéljen. Hiszen a magán-építés sem egy-egy építető „saját” ügye, hanem mindannyiunk közös felelőssége. Ezt felismerve rendezik meg az újszegedi November 7. művelődési házban március 13-30. között a Magánlakás

'84 kiállítást és építészeti heteket.

Magánlakások, társas-, családi és sorházak típus-tervezéséről, tervekből, kész épületek fotóiból, makettekkel, burkolóanyagokból, tapétákból rendeznek kiállítást, bizonyítva, hogy egyre több helyen válik általánossá a korszerű, az utcaképpé jól illeszkedő házak sokasága. Nagy segítséget adhatnak az építetőknek, kivitelezőknek az Újszegeden bemutatandó típus-tervek. Jól tudják a rendezők is, hogy a legtöbbet a személyes találkozás, meggyőzés adhat. Ezért nem is elégednek meg a jó példák pusztá, demonstrálásával, hanem előadásokkal, vetítésekkel, tájékoztatókkal, fórumokkal és folyamatos tanácsadói szolgálattal igyekeznek tájékoztatni az építési szándékozókat, a téma iránt érdeklődőket.

A közreműködő vállalatok, intézmények — a városi tanács építési és közlekedési osztálya, a Szegedi Tervező Szövetkezet, az OTP Csongrád megyei Igazgatósága, a DELTERV, a CSOMITERV, a DELEP, a Csongrád megyei Építőipari Vállalat, a Makói Redőnygyár, a Szegedi Magas- és Mélyépítőipari Vállalat, a kesztői Jó Szerencsét Tsz — mellett, a minél szélesebb körű tájékoztatás érdekében a Szegeden élő és dolgozó magán-tervezők is résztvevői lesznek a programsorozatnak.

Ennek keretében március 13-án, kedden délután 5 órakor Takács Máté főépítész nyitja meg a művelődési ház nagytermében rendezett kiállítást, s tart előadást Hová építsünk Szegeden? címmel, majd az Országos Takarékpénztár megyei igazgatóságának munkatársai adnak tájékoztatást a magánlakás-építés pénzügyi kérdéseiről. (A program további rendezvényeiről lapunkban tájékoztatjuk olvasóinkat.) A kiállítás naponta 10-től 19 óráig, a szakmai napokon 10-től 18 óráig tekinthető meg. A szakmai napokon (az előadások előtt) 16 órától a városi tanács építési és közlekedési osztályának, az OTP-nek, az Építésügyi Szolgálatnak a munkatársai, és az aznap előadók a helyszínen információs szolgálatot tartanak.

R. G.

Kis erejű földrengés Miskolcon

Pénteken hajnalban kis erejű földrengést észleltek Miskolcon és környékén a helyi lakosok. A Geodéziai és Geofizikai Kutató Intézet földrengésjelző állomásain: Jósvafőn és

Piszkéstetőn a rengést 4 óra 59 perckor regisztrálták. A földrengés erőssége a Mercalli-Sieberg-skála szerint 3,5 fok volt. A kis erejű földrengés anyagi kárt nem okozott.

A hegy és a tégl

Mióta közügyekbe ártom magam, szüntelenül azt tapasztalom, hogy könnyebb egy hegyet odébb tolni, mint két kőbor téglát a helyére tenni. Lehet, azért kerekedett ez így, mert nagy dolgoknak jól nekivetjük a derekunkat, s mindnyájan odasorakozunk, az apróságokat meg mindenki másra hagyja. Persze, hiszen az egyik a legmagasabb közérdek maga, a másik pedig csupán aprócska érdekzóna. Az egyik a közboldogulás múlik, a másikon csak a közérzet. S még talán ilyen szemléleten is rajtakaphatjuk magunkat: a szocializmus a nagy dolgok társadalmi — mérhető ahhoz sok kis apró nyafogás? Annyi lehengerlő siker mellett egyáltalán illik hasfájásokat panaszolni?

Ha várospolitikára vetítjük ezt a képet, körülbelül az ismétlődik rendre, hogy miközben az embereknek magas véleményük van a városfejlesztésről és városépítésről, elismerik és méltányolják annak máig ható dinamizmusát, megoldatlan, el nem rendezett kis ügyek miatt keseregnek. Köztisztaság, házkezelés, fűtés, beázás, rongálások, zaj, füst, pontatlanság — ebből is gúliat lehet ám rakni! S azt tapasztalom, hogy bár hegyek indultak meg — sohasem lesz tán kevesebb a törmelék.

Vége felé közeledik a tanácstagok idejébe számolója, jókor jut hát eszembe minden. Főleg ugyanis itt mutatják be az emberek a várostestnek ezeket az apró patnánsait. S magam is tapogatom ezeket már jó tizenvalahány éve, de nem tudom eldönteni, mikor szólal meg a jogos panasz s mikor a privát tehetetlenség. Legfeljebb csóválok a fejemet: hát még mindig ennyire tájékozatlanok vagyunk, hogy kinek mi a dolga? Igaz, nem lenne ebből akkora felleg, ha mindenki tudná a kötelességét. Csak hát ilyenkor mindent a város asztalára tesznek az emberek. Előszörban persze azokat a témákat, amelyekért a városüzemelésben főszerepet játszó tanácsai vállalatok (IKV, Városgazdálkodási Vállalat, Vízművek és Fürdők) felelősek, de azért keveredik ez más vállalatok, intézmények és magánemberek ezekhez az ügyekhez való viszonyával is.

Csak lassan, nagyon lassan tudunk ki-gyógyulni abból a szemléletből, hogy minden, ami körülöttünk történik, egy-két helyre befutó madzagon mozog, így aztán (kényelemből, beidegződésből, tájékozatlanságból?) leginkább egy-két helyre hordjuk panaszainkat. Nemelyik tanácsági beszámoló akár IKV panasznap vagy köztisztasági fórum is lehetne, a várospolitika fő kérdéseire alig marad idő és figyelem. Valamikor szokás volt, hogy a városüzemelésben főként érdekelt vállalatok elküldték ide munkatársaikat: hallják, tapasztalják a közhangulatot és résen legyenek korrekciós válaszokkal is. A buzgalom azonban alábbhagyott. Ők majd levélben válaszolnak. Lesz rajta pecsét is — és nem lehet majd visszabeszélni, rákérdezni — legfeljebb egy év múlva, ha addig rá nem jön a panaszos.

Könnyű persze olyan vállalatokat le-cskéztetni, amelyek a lakossággal való együttélés mindennapjaiban az első vonalban élnek. Nagyon nehéz „ipar” viszont szemtelenségre hajlamos környezetben az elvárható tisztaságot garantálni, s ennél is bajosabb a lakóházfelújításra váró polgárokkal szót érteni. Csakhogy ezekben az ügyekben egyszer már szigorú rendet kellene vágni. Miként az sem tartható, hogy igen sokan intézményes intézkedést vagy jogorvoslatot várnak renitens állam-polgári, lakóközösségi magatartásra vagy mulasztásra. Én ültetek — te letaposod;

én söprögetek — te szemetelsz; én virágokat helyezek a függőfolyosóra — más tyúkbéllal csalogatja a lépcsőházba a kőbor macskákat seregét... Hány ilyen konfliktus fölfakad a közéleti fórumokon! A jóra van gazda, a rosszra sosincs. Magának a környezetnek kell ezeket a konfliktusokat elrendezni! S nem is följelentésekkel! Kis dolgokban törvénykezni? Van-e rá idő, energia, s akár illetékesség? Az emberek rendkívül leleményesek egymás bosszantásában, s ismerik a regulát. Tudják, meddig minősül kellemetlenkedésnek s mikortól szabálysértés valami. De erkölcsileg megszorítani miért ne lehetne olyanokat, akik szembekeverülnek kisebb közösségekkel, s dacolnak, bosszantanak nyugalomra, rendre hajlamos népeket maguk körül?

Nem szeretnék konfliktusba, haragba keveredni — mondja az egyik panaszos a fórum után, négy szemközti, jöllehet ez a tartás sokszor nyilvánosan is szalonképes. De ki vállaltatja föl helyette? Ugye hogy kicsit olyanok vagyunk: szívesen adjuk albérlésbe olyan fájdalmainkat, amikre pedig csak a nyílt személyes fellépés hozhat csillapítást? És voltak már az IKV-nél? — kérdezem a házkezelőségre ontott panasz után. Nem, ott nem... Eminnen remélik a megoldást. És szóltak már annak a lakónak, hogy ne túsztassa hajnalonként a kocsiját a kúrtószerű kis udvarban? — okvetlenül kedek a másik esetben. Hát nem akarunk haragot... Jelentették hivatalosan, hogy milyen rendszámú kocsik taposták le a virággyakat? — forszírozom egyre. Dehogy is jelentették. Ők sem akarnak életre szóló haragot a szomszédokkal. Neki sem kívánunk kellemetlenséget... Vagyis nagyon sokszor úgy lenne jó, hogy ki se tudódjon a panasz, csak megszűnjön a kellemetlen állapot. Szembenézni borzasztóan nehéz. Pedig ez másképpen nem megy.

Visszakanyarodok mégis olyan ügyekhez, amelyekben nem elsősorban az emberi gyarlóságoké a főszerep. Rendszeresen főlemlegetik az olyan eseteket, amikor egyszerűen arról van szó, hogy a hatóság sincs résen. Ha a köztisztasági szabálysértések statisztikájának adataiban keresnénk a magyarázatot, sose találunk meg. Jaj de nagyot és jaj de igazolhatóan kell vétenyi ahhoz, hogy abból büntetés legyen. Biztosak lehetünk benne, csak da-dogna a hivatal, ha megkérdéznék tőle, hány büntetést mért ki a télen hanyag intézményekre és tulajdonosokra a járdatarítás krónikus elhanyagolása miatt. Kettőt? Ötöt? Pedig csak a belvárosban is mennyit kellett kerülgetni, félni, óvatoskodni. A tégl ismét nehezebb, mint a hegy...

Ezzel együtt nekünk, a város polgárainak is meg kellene szoknunk, hogy vannak napi és apró dolgok, amelyeknek az elrendezését csak magunktól várhatjuk. A városi összkomfort a magunk tevékeny közreműködése, ellenőrzése, szervező tevékenysége nélkül labilisabbá válhat, mint az egyszerűbb körülmények nyugalma. Ugyan hány háztartásban van egy hólapát arra az esetre, ha segíteni kell magunkon? Ugyan áldoztunk-e egy ciroksöprűre? És nyugodjunk meg: helyettünk nem szólhat rá a „hatalom” arra, aki a csatornalefolyóba engedj kocsiját fáradtolaját. A személyes és közösségi felelősséget nem lehet másokra bízni.

Akkor a téglák, a törmelékek mindig ott maradnak, s botladozunk rajtuk, — ha négy hegyet arrébb nyomunk is.

Sz. Simon István

Az osztrák nagykövet szegedi látogatásai

A két napja Szegeden tartózkodó dr. Arthur Agstner, az Osztrák Szövetségi Köztársaság budapesti nagykövete tegnap pénteken délelőtt a József Attila Tudományegyetemre látogatott, ahol találkozott a szegedi tudományos élet képviselőivel.

Délután a Magyar Kereskedelmi Kamara dél-alföldi bizottságát kereste fel. Juhász Géza, a bizottság elnöke tájékoztatót adott a magyar-osztrák gazdasági kapcsolatok dél-alföldi tapasztalatairól. Szó volt a kapcsolatok bővítésének lehetőségeiről, az áruházi cseréről és arról, hogy az osztrák vállalatok részt vegyenek a szegedi ipari vásáron. A megbeszélésen jelen volt dr. Zsótér Mihály, a szegedi ipari vásár igazgatója is.

Dr. Arthur Agstner befejezve kétnapos szegedi látogatását, az esti órákban visszautazott Budapestre.

Gyümölcsösök védelme

A dél-alföldi gyümölcsösök és szőlők növényvédelméről tanácskoztak pénteken Hódmezővásárhelyen a Bács-Kiskun, Békés és Csongrád megyei szakemberek: a nagyüzemi gazdaságok, a termelési rendszer-központok mintegy száz képviselője. A Csongrád megyei növényvédő állomás szakemberei arról számoltak be az eszmecsere, hogy sikeresen megoldották az aknázómoly — az almásokban újabb jelentkező, s tömeges lombhullást okozó kártevő — el- leni védekezését. Jól védték a kártevők ellen az ösztá- rackosokat, szőlőseket.

Ugyancsak a takarékos- ság jegyében bevezették a szőlők és gyümölcsösök talaj- erő-utánpótlásának szá- málógépes megszerzését.